

Geliboluda Öğretmen Oldum 1

– Veysel Başer · 16 Mart 2012

Aziz şehitlerimizin anısına.

Nisan 1995

**

Şafakla birlikte yola çıktıkları için kızlarla oğlan, yolculuklarını uyumakla geçirdikleri gibi Çanakkale'ye geldiklerinde de zor uyandılar. Soma'dan gelmişlerdi. Altı kişiydiler. Yolculardan birisi anne karnındaydı. Beş aylıktı. Kızlardan Çise, lise ikide okuyordu. Okulun en hızlı koşan kızlarından birisiydi. Ortaokul üçüncü sınıftaki Aslı'nın en belirgin özelliği, beline kadar inen gür saçlarıydı. On iki yaşındaki Mete, ilkokul beşteydi. Çise'nin kardeşiydi. Otuzuna ayak basan Nuray lisede tarih öğretmeni, ömür yolunun yarısına giren Murat da maden mühendisi idi. Üç sene önce evlenmişlerdi. Kızlarla oğlan, Murat'ın yeğenleriydi.

Deniz kıyısındaki bir lokantada yapılan kahvaltı sonrası arabalı vapurla boğazı geçerlerken karşı yamaçtaki Mehmetçik silüetine ve büyük harflerle yazılı "Dur yolcu" şiirine takıldı bakışları. "O şiiri biliyorum ben! Okulda yapılan 18 Mart gününde grup olarak okumuştuk," diyen Mete, yutkunarak boğazını temizledi. Hazır ola geçip selam verdi. Kızların gülümsemesine rağmen ciddiyetini bozmadı.

"Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın,

Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.

Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın,

Bir vatan kalbinin attığı yerdir!.."

Geri kalan bölümünü anımsayamadı. Yardımına,

"Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda," diye devam eden öğretmen yengesi yetiştii.

"Gördüğün bu tümsek, Anadolu'nda

İstiklal uğrunda, namus yolunda

Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.

Bu tümsek, koparken büyük zelzele,

Son vatan parçası geçerken ele,

Mehmed'in düşmanı boğduğu sele,

Mübarek kanını kattığı yerdir!..

Düşün ki; haşrolan kan, kemik, etin,

Yaptığı bu tümsek, amansız, çetin, Bir harbin

sonunda bütün milletin,

Hürriyet zevkini tattığı yerdir!.."

Gelibolu yarımadasındaki ilk durakları Seyit Onbaşı anıtı oldu. Murat, şehit ve gazi kanlarıyla

sulanmış bu topraklara daha önce iki kez geldiğini yineleyerek rehberlik yapacağını söyledi. Yeğenlerinin anlayabileceği şekilde rehberin yol gösterici, bilgi verici olduğunu açıkladı önce. Onları yolun karşısına geçirerek, anılarıyla da olsa Seyit Onbaşıyla tanıştırdı. Sırtında taşıdığı top mermisiyle boğazın sularına ve Anadolu kıyılarına bakan bu yaman Türk askerinin heybetinden etkilendi yeni yetme gençler. Kaldırdığı top mermisinin yüz yetmiş altı kilo geldiğini öğrendiklerinde, hayret ve hayranlıkları daha da arttı. İnanılması güç bu ağırlığın kaldırılmasına Çise'nin aklı pek yatmadı. "Gerçekten bu kadar ağırlığı tek başına mı kaldırmış?" diye sormadan edemedi. "Evet," dedi Murat. "Seyit Onbaşı, gücüne; kutsal amacını ve inancını da katınca, yarı yarıya bir ağırlık kaldırmış gibi olmuş." Kızlarla oğlanın inancını pekiştirmek için tarihi olayın anlatılmasını gerekli gördü.

"Çanakkale savaşlarının başladığı 18 Mart 1915 günü, kıyılarda ve denizde korkunç bir top savaşı yaşanıyor. Boğaza girmeye çalışan düşman donanması tüm ateş gücünü, kıyılardaki ve yamaçlardaki Türk savunma yerlerine yöneltiyor. Bu üstün ateş gücüne rağmen Türk topçuları da, düşman donanmasını boğazdan geçirtmemek için amansız bir mücadele veriyor. İşte bu sıralarda düşman donanmasından atılan bir top mermisi buradaki birliğin üstüne düşüyor. Ortalık, cehennem yerine dönüyor. Kırk kişilik birlikten sadece iki kişi yara almadan kurtuluyor. Seyit Onbaşı ve Niğdeli Ali. Geride ise, on dört şehit ve yirmi dört yaralı. Birliğin komutanı da yaralılar arasında. Toplardan sadece birisi ayakta kalabilmiş. Onun da vinci kopmuş. Koca Seyit Onbaşı, yüz yetmiş altı kiloluk top mermisi getirince komutanı, öbür asker ve yaralılar bu insanüstü güç karşısında şaşırıp kalıyorlar. Seyit Onbaşı, sağlam askerin yardımıyla top mermisini namluya sürüyor. Aralıksız ateş kismaya devam eden düşman donanmasının büyük gemilerinden birisini hedef seçiyor ama tutturamıyor. Tekrar bir mermi daha getiriyor. Attığı ikinci top mermisi, düşman donanmasının en büyük gemilerinden Ocean zırhlısının adeta kalbine saplanıyor. Dümeni bozulan gemi, çevresinde dönmeye başlıyor. Donanmanın öbür gemileri ateşi bıraktıkları gibi oradan kaçışmaya çalışıyorlar. Dümensiz gemi, bir gece önce denize döşenen mayınlardan birisine çarpıp, büyük bir patlamayla kısa sürede denizin dibini boyluyor."

Kızlarla oğlanın yüzlerinde sevinç beliriverdi.

Murat: "Oradan kaçmakta olan yine büyük bir savaş gemisi, yanlış yöne giderek mayına çarpıyor. O da denizin dibine doğru kaynayıp gidince düşman donanması iyice panikliyor. Birkaç tanesi de topçularımız tarafından yaralanıp savaş dışı bırakılınca, düşman donanması büyük kayıplar vererek kurtuluşu geri çekilmede buluyor. Seyit Onbaşı, işte o gün savaşın kaderini değiştiren kahramanlardan birisi oluyor. Yüksek rütbeli komutanlarca kutlanıyor. İnanmayanlar olabilir sanıyla fotoğraf çekilmesine geçiliyor. Koca Seyit, poz vereceği sırada top mermisini kaldıramıyor."

Kızlarla oğlan hafiften gülerken Nuray, gülümsedi.

Murat: "Seyit onbaşı, Allah bizleri, bir daha o durumlara düşmekten korusun. Düşerseniz eğer, yine kaldıracığıma eminim diyor. İşte bu Koca Seyit Onbaşı, aralıksız tam dokuz yıl askerlik yapıyor."

Kızlar, oğlan ve Nuray, daha bir hayranlık ve minnetle baktılar anıta... Murat, karısı ve yeğenlerinin, kahraman Koca Seyit Onbaşı'yla ilgili bir başka konuyu da bilmelerinde yarar gördü. "1936 yılında Balıkesir-Çanakkale yolunun açılışı sırasında Atatürk, Edremit'e geliyor. Çanakkale Savaşı'nda bizzat gördüğü ve korkunç savaşta yaşadıklarını kendisinden dinlediği Koca Seyit'i hatırlıyor. İlçedeki yetkililere Koca Seyit'i soruyor. Hiçbiri onu tanımıyor. Atatürk, *Manastır köyünden olduğunu söyleyip bulmalarını istiyor ve şu serzenişte bulunuyor. Sizi onunla tanıştırmak istiyorum. Yaptığınız, milletin kahramanlarına vefasızlıktır. Kendisini tanıyın ki, bu topraklarda yaşamının bir bedeli olduğu bilinsin.

Kaymakam ve mahiyeti, atlara bindikleri gibi köye gidiyorlar. Koca Seyit köyde yok. Ormana odun kesmeye gitmiş. Acele gelmesi için haber salınıyor. Koşarcasına gelen Koca Seyit, yıkatılıp tıraş ettiriliyor. Giydikleri çok pırıptmış. Başkaca giyecek elbisesi de yokmuş. Nahiye müdürünün yepyeni elbisesi giydiriliyor. Hızlı sürülen at arabasıyla Edremit'e getirilip Atatürk'ün huzuruna çıkarılıyor. Sırf Koca Seyit'i görmek ve onunla görüşmek için beş-altı saat bekleyen Atatürk, eğreti elbiseler içinde gördüğü Koca Seyit'i toplum içinde utandırmak istemiyor. "Koca Seyit, bu elbise sana çok yakışmış," diyerek iltifat ediyor. "Onu nereden satın aldın?" diye soruyor. Koca Seyit; "Paşam, sizin geldiğinizi haber verdiler, çok sevindim," diyor. "Beni arattığınızı duyduğumda dünyalar benim oldu," diye devam ediyor. "Bana bu elbiseyi giydirdiler. Kaymakam bey öyle uygun gördü." Atatürk, Koca Seyit'le konuşmasının ardından orada bulunanlara şu dersi veriyor. "Siz, vatani için, milleti için, namusu için canını ortaya koyan böyle insanları bu kadar mı tanıyorsunuz? Eğer siz onları tanımazsanız geleceğinizi göremezsiniz. Hedeflerinizi bilemezsiniz."

Kızlarla oğlanlar, Koca Seyit'in anıtını sevecenlikle okşadılar. Yetinmeyip öpücük kondurdular...

(İki bölüm daha var.)

Veysel Başer

Dur Yolcu şiiri: Şair Necmettin Halil Onan

Koca Seyit anlatımı: Değişik kaynaklardan derlendi.

Not: 1983 yılı ilkbaharında Koca Seyit Onbaşı anısına

Çamlık (Manastır) köyünde Orman ve Ağaç bayramı yaptık.

Koca Seyit Onbaşı'nın mezarına giderek minnet ve

şükran duygularıyla ve dualarımızla ruhunu şad ettik.